

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР
КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Кадырова Жылдызкан Турумбековнанын кайрылуусун өндүрүшкө
кабыл алуудан баш тартуу жөнүндө

2020-жылдын 1 сентябры

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: К.Дж. Кыдырбаев, Ж.И. Саалаев, Л.П. Жумабаев, катчы С.А. Джолгокпаеванын катышуусунда Кадырова Жылдызкан Турумбековнанын кайрылуусун карап чыгып, төмөнкүлөрдү

Т А П Т Ы:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2020-жылдын 1-июлунда Ж.Т. Кадырованын Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 218-беренеси, 221-беренесинин 3-бөлүгү жана 346-беренесинин 2-бөлүгү Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 3 жана 8-пункттарына, 99-беренесинин 3-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө өтүнүчү келип түшкөн.

Ж.Т. Кадырова Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинде иш боюнча өндүрүштү токтотуу же токтотуп туруу жөнүндө соттун аныктамасына жекече даттанууну (сунуштаманы) келтирүү мүмкүнчүлүгү каралгандыгын белгилейт. Ал эми иш боюнча өндүрүштү токтотуудан же токтотуп туруудан баш тартуу жөнүндө соттун

аныктамасына жекече даттанууну (сунуштаманы) келтирүү мүмкүнчүлүгү каралган эмес деп эсептейт.

Арыз берүүчүнүн пикиринде, мындай жагдай сот өндүрүшүн тараптардын атаандаштык жана тең укуктуулук принциптеринин негизинде жүзөгө ашырууга тоскоолдук жаратат жана ал төмөндөгү учурлардан келип чыккан.

Ош шаардык прокуратурасы 2014-жылдын 27-февралындагы Р.А. Каримов жана Н.Дж. Качиев, 2019-жылдын 17-декабрындагы Н.Дж. Качиев жана Ж.Т. Кадырованын ортосундагы сатуу, сатып алуу келишимдерин жокко чыгаруу жөнүндө доо арыз менен Ош шаардык сотуна кайрылган жана ал сот өндүрүшүнө кабыл алынган.

Кайрылуу субъектиси Кыргыз Республикасынын Граждандык кодексине, "Кыргыз Республикасынын прокуратурасы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Пленумунун айрым токтомдоруна шилтеме жасап, жогоруда аталган сатуу, сатып алуу келишимдерин жокко чыгаруу тууралуу прокуратуранын доо арызы сот өндүрүшүнүн тартибинде каралууга жана чечилүүгө жатпайт деп эсептеп, Ош шаардык сотуна аталган ишти өндүрүштөн токтотуу жөнүндө өтүнүч менен кайрылган. Бул өтүнүчтү кароонун жыйынтыгында, сот аны канааттандыруудан баш тартуу жөнүндө аныктамасын чыгарган.

Мындан тышкары, арыз берүүчү А.М. Юлдашевдин ишеним кат боюнча өкүлү И.А. Жураевдин Ош шаардык сотуна Р.Т. Юлдашева жана Ош шаардык мамлекеттик нотариалдык конторасына карата мыйзам боюнча берилген мурас күбөлүгүн жараксыз деп табуу жөнүндө доо арызын келтирген.

Өтүнүчкө тиркелген материалдардан келип чыккандай, аталган ишти сот отурумунда кароонун жүрүшүндө, Р.Т. Юлдашеванын өкүлү Ж.Т. Кадырова Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына Кыргыз Республикасынын Жарандык процесстик кодексинин 352-беренесинин 1-бөлүгүн Кыргыз Республикасынын Конституциясына

ылайык келүүсүн текшерүү жөнүндө өтүнүчү конституциялык сот өндүрүшүнө кабыл алынгандыгын жана ушуга байланыштуу жарандык ишти кароону убактылуу токтотуп туруу жөнүндө оозеки түрүндөгү өтүнүчүн билдирген. Бирок, Ош шаардык сотунун 2020-жылдын 4-июнундагы аныктамасы менен Ж.Т. Кадырованын ишти кароону убактылуу токтотуп туруу жөнүндө жогоруда аталган өтүнүчү канааттандыруусуз калтырылган.

Жогоруда баяндалгандардын негизинде, кайрылуу субъектиси талашылып жаткан ченемдерди Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 3 жана 8-пункттарына, 99-беренесинин 3-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таанып берүүнү суранат.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы кайрылууну изилдеп чыгып, "Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө" конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья К.Дж. Кыдырбаевдин маалыматын угуп, төмөнкү тыянакка келди.

Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 97-беренесинин 7-бөлүгүнө ылайык, Конституция тарабынан таанылган укуктар жана эркиндиктер мыйзам жана башка ченемдик укуктук актылар тарабынан бузулуп жатат деп эсептелсе ар бир адам алардын конституциялуулугун талашууга укуктуу.

Ошондой эле, Конституциянын аталган ченемин мааниси боюнча уланткан "Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө" конституциялык Мыйзамдын 20-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пункту дагы жеке же юридикалык жакка (жактарга), эгерде ал Конституцияда таанылган анын укуктары жана эркиндиктери мыйзамдарда жана башка ченемдик укуктук актыларда бузулган деп эсептесе, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына кайрылууга укуктуу деп көрсөтүлгөн.

Бирок, кайрылуу субъектиси өзүнүн өтүнүчүндө жалпысынан Ош шаардык сотунун аныктамалары менен ар түрдүү таризде макул эместигин билдирип, ал эми талашылып жаткан ченемдерде күмөндүүлүктүн бар экендигин ырастаган бир да укуктук негиздеме келтирген эмес.

Арыз берүүчүнүн көз карашын негиздеген жүйөлөрү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарынын бузулгандыгына багытталган жана ал укуктук мүнөздөгү жүйө катары жалпы юрисдикциядагы соттор тарабынан кабыл алынган соттук актыларды гана келтирген.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 24-беренесинин 2-бөлүгүнө ылайык, ишти конституциялык сот өндүрүшүнүн алкагында кароого мыйзамдын, башка ченемдик укуктук актынын, Кыргыз Республикасы үчүн күчүнө кире элек эл аралык келишимдин же Конституцияга өзгөртүүлөр тууралуу мыйзамдын долбоорунун Конституцияга ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде күмөндүүлүктүн пайда болуусу негиз болуп эсептелет.

Ал эми укук колдонуу тажрыйбасынын конституциялуулугуна, анын ичинде жалпы юрисдикциядагы соттор тарабынан колдонулган процесстик укуктун ченемдери туура колдонгондугуна байланышкан маселелерди кароо Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын ыйгарым укуктарына кирбейт.

"Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө" конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 3-бөлүгүнүн 1 жана 4-пункттарына ылайык, эгерде кайрылуу таризи жана мазмуну боюнча аталган конституциялык Мыйзамдын талаптарына ылайык келбесе жана анда билдирилген талап Конституциялык палатанын кароосуна караштуу болбосо, судьялар коллегиясы кайрылууну өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартат.

Жогоруда аталган тыянактардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө»

конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүн, 3-бөлүгүнүн 1 жана 4-пункттарын жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы

А Н Ы К Т А Д Ы:

1. Кадырова Жылдызкан Турумбековнанын өтүнүчүн өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.

2. Келтирилген өтүнүч жана ага тиркелген материалдар арыз берүүчүгө кайтарылып берилсин.

3. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

К.Дж. Кыдырбаев

Ж.И. Саалаев

Л.П. Жумабаев